

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Asia: Lakiehdotus asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista lausunnolle
Viite: YM003:00/2016

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

YLEISTÄ

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 260 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on yli 75.000 jäsentä.** Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

KORJAUSAVUSTUKSET JA KOTITALOUSVÄHENNYS

Omakotiliiton mielestä asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksia tarvitaan. Ylipäätään korjausavustukset ovat viime vuosina käyttötarkoituksiltaan kaventuneet ja määrällisesti voimakkaasti vähentyneet, vaikka asuinrakennusten ja asuntojen korjaustarve on lisääntynyt ja lisääntyy edelleen. **Kun talouden tilanne paranee, korjausavustusten määrän tulee nousta avustustarvetta vastaavaksi.** Asuntoja ja asuinrakennuksia pitää korjata asumismuodosta riippumatta. Omakotiliitto kiinnittää huomiota siihen, että varsinkin pientaloissa asuvien korjausavustusten kaikkiin käyttötarkoituksiin ei ole osoitettu määrärahoja tai niitä on vähennetty. Moni korjausavustuksia hakeva ei enimmäistulorajojen tiukkuudesta ja määrärahojen riittämättömyydestä johtuen saa myönteistä avustuspäätöstä.

Vanhusten ja vammaisten asuntojen korjaamiseen tarvitaan selkeästi enemmän korjausavustuksia (ns. korjausavustus), koska hyödyt ovat investointeja merkittävästi suuremmat, kuten esitysluonnoksessa todetaan. **Kiinteistökohtaisten talousjätevesijärjestelmien parantamiseen** vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden ulkopuolella **tarvitaan** varsinkin nyt **korjausavustuksia (hajajätevesiavustus)**, kun jätevesisäätely on selkiytyneessä ja investoinnit tulevat käynnistymään.

Myös **terveyshaitta-avustuksia** tarvitaan sellaisissa tapauksissa, joissa asuinrakennuksen tai asunnon **asumisterveyshaitan korjauksiin ei mistään muualta ole saatavissa avustuksia tai apua.** On arvioitu, että kosteus- ja homevaurioille altistuu asuintaloissa noin 320 000 - 600 000 ihmistä, ja päiväkoteissa, kouluissa, hoitolaitoksissa sekä toimistoissa noin 240 000 - 360 000 ihmistä. Kokonaisuudessaan kosteus- ja homeongelmien laajuudeksi arvioidaan Suomessa vuosittain 500 miljoonaa euroa.

Esteettömyysavustus ja avustukset suunnitelmalliseen kiinteistönpitoon ovat tarpeellisia myös omakotitaloissa asuville. Energia-avustusten tarkoituksena on lämmitysjärjestelmän muutos ympäristöystävällisen lämmitysenergian käyttöön. Näillä toimilla **voidaan erityisesti hillitä ilmastonmuutosta**, lisätä energiaomavaraisuutta ja uusiutuvan energian tuotantoa.

Omakotiliitto pitää onnistuneena muutoksena suhteessa aiempaan lakiluonnoksessa esitettyä 70 %:n avustustasoa. Nykyinen 40 %:n avustus jättää monelle hakijalle liikaa omarahoitusosuutta ja siten tarvittavia korjauksia jää tekemättä.

Omakotiliiton mielestä on hyvä, että esityksessä on tunnistettu omakotitalossa asuvan iäkkään vähävaraisen henkilön tilanne: *"Omakotitalossa asuvan henkilön tulee itse kattaa kaikki korjauskustannukset. Iäkkään omakotitalossa asuvan henkilön, joka täyttää korjausavustuksen saamisen taloudelliset edellytykset, mahdollisuudet saada lainaa korjauksen toteuttamiseen ovat tyypillisesti heikot. Lainansaantimahdollisuudet ovat erityisen heikot, jos asunto sijaitsee muuttotappiopaikkakunnalla."*

Kansalaisten tulee olla keskenään yhdenvertaisessa asemassa asumismuodosta riippumatta. Omakotiliitto edellyttää, että ylipäätään tukia ja kannusteita tulisi tarkastella kokonaisuutena. Näitä tukia ja kannusteita asuinra-

kennusten ja asuntojen korjaamiseen ja remontointiin tulee kehittää niin, että avustuksia kohdennetaan riittävästi tarpeellisiin käyttötarkoituksiin.

On hyvä, että hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite nostaa kotitalousvähennyksen korvausprosenttia hallituskauden aikana. **Omakotiliiton mielestä kotitalousvähennyksen määrä tulee nostaa vähintään 3.000 euroon puolisoa kohden ja palauttaa työstä korvattava osuus 60 %:iin. Yksinasujalla kotitalousvähennys tulee nostaa kaksinkertaiseksi. Kotitalousvähennyksen käyttöala tulee laajentaa myös suunnitteluun. Niillä, joilla ei tulojen vähäisyyden perusteella ole mahdollisuutta kotitalousvähennyksen käyttöön, tulee olla mahdollisuus saada korjausavustuksia, ilman käyttötarkoituksen tiukkaa rajaamista, kun kyse on asunnon korjaamisesta. Ylipäätään tulee olla niin, että asuminen omassa kodissa mahdollistetaan kaikille.**

kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Mauri Harjula
puheenjohtaja

Kaija Savolainen
toiminnanjohtaja